

Tintti Karppineni mõtteid rahuharidusest IDEA uudiskirjas november 2023

PAX - PEACE - unistus, mille nimel töötada!

"Kõik lapsed, sõltumata piiridest, nutavad ühes ja samas keeles."¹

Vägivald ei ole kunagi lahendus, vaid tekitab veel rohkem vägivalda. Võitjaid ei ole, on ainult ohvrid ja nii-nii palju kannatusi. Lapsed ei parane sõjakogemustest kunagi, nagu nende pered ja sõduridki.

Kui suur peaks olema meie planeet, et kõik riigid saaksid endale maa-alad, mis on ajaloos neile kunagi kuulunud? Ei ole mingit õigust rünnata sellise võltsi põhjusega!

Me ei tohi alla anda. Kõik haridustöötajad, eriti draamaõpetajad, peavad töötama rahu nimel ja külvama lootust. Draamas saame anda nii lastele kui igas vanuses inimestele võimaluse väljendada oma tundeid ja mõtteid turvaliselt ja üksteist austavalt. Kui inimesed on probleemide põhjustajad, tuleb neil need ka ise lahendada. Draamas õpime konflikte lahendama turvalisel ja rahumeelsel viisil, ilma relvade ja vägivallata.

Päris vaenlastest

2020. aastal kirjutasin Soome presidendile Sauli Niinistöle kirja ja küsisin:

"Kas Soome võiks teha maailmale järgmise ettepaneku: pöörakem kogu maailma hõlmav koroonapandeemia võiduks, nii et tulevikus mäletatakse viirust tõvena, mis tegi meist kõigist hoopis koostöövõimelisemad ja vastutustundlikumad inimesed! Siis omandab sõna "korona" algse eetümololoogilise tähenduse kroon, ja täpsemalt - rahu kroon.

Kas poleks käes õige hetk saata sõnum kõikidele maailma liidritele, et vaenlased ei ole piiri taga? Meie kõige hullemad vaenlased on kliimamuutused, näljahäda, haigused, vaesus, puhta vee puudumine, looduskatastroofid ja vägivald. Nendel ei ole piire.

*Meil õnnestuks paremini ja tõhusamalt nende ohtude vastu võidelda, kui lõpetame võidurelvastumise ja kasutame kogu raha ja ressursi päris vaenlaste võitmiseks. Soome korraldas 1975. aastal suurepärase Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni kohtumise (ETYK). Soomel oleks nüüd aeg teha järgmine ülemaailmne algatus "KOOS - KOHE!"
Palun siiralt teilt, Sauli Niinistö, Soome president, võtke ohjad ja kutsuge kõikide riikide juhid ühisesse võitlusse tõeliste vaenlastega, kes ohustavad elu meie planeedil.
Kui iga riik lubaks näiteks 10% sõjalistest kuludest (relvadele ja sõduritele) paigutada eespool mainitud ohtudega võitlemiseks, anname me lastele eeskujuga vastutustundlikud täiskasvanud,*

---

¹ Aforism "All the world's children cry in the same language" pärineb vene autorilt Leonid Leonovilt (1899-1994), kes kirjutas Teise maailmasõja päevil nõnda oma kirjas tundmatule ameerika sõbrale. Aforism sai Soomes 2022. aasta veebruaris, kui Venemaa ründas Ukrainat, mitmete sõjavastaste demonstratsioonide ja artiklite loosungiks.

kes hakkavad päriselt töötama parema tuleviku nimel. Siis ei pea me enam häbenema.”
"Relvad on rumalad, sest nendega ei saa midagi parandada ega ehitada," nii ütles mu lapselaps, kui ta oli 4-aastane. Kuulakem lapsi, kuulakem oma südant ning pangem pead kokku - siis on meil lootust!

Parimate soovidega

Tintti Karppinen, kes endiselt usub, et rahu sild kannab..."

Saatsin selle kirja toona mitmele Soome otsustajale ning ka inglise keeles IDEA liikmetele. Julgustav tagasiside andis energiat jätkamiseks!

Siin on unustamatud luuleread ühelt Norra tüdrukult. 2020. aastal kirjutas 15-aastane Tuva Hjertvik:

"75 aastat tagasi lõppes Teine Maailmasõda

Üks paljudest sõdadest

75 aastat meeletut digitaalset arengut.

Meil on nutikad robotid

Meil on nutikad majad

Meil on nutikad autod, mis juhivad end ise

Meil on nutikad telefonid

Meil on isegi nutikas muruniiduk ja tolmuimeja

Meil on palju nutikaid ajusid

aga ükski neist pole piisavalt nutikas

et välja juurida sõda."

Keegi ei ole iseseisev

Kui mind kutsuti Soome iseseisvuspäeval, 2021. aastal, pidukõnet pidama, lisisin oma teksti Tuva Hjertviki luuletuse ja kirja Niinistöle. Alustasin meeldetuletusega, et mitte keegi, mitte ükski riik, ei ole iseseisev. Me kõik vajame üksteist.

Olen jätkanud oma kõne saatmist poliitikutele, kunstnikele ja paljudele teistele. Alustan tavaliselt sellega, et helistan neile, küsin e-posti ja uurin, kas neil on samasugune soov. Keegi ei ole öelnud "ei". Tagasiside annab energiat ja lootust!

On aeg mõista - KOHE!

Kui ma olin kodus koroonaisolatsioonis, tegin Pete (Peter) Seegeri laulule "*Where Have All the Flowers Gone*"² uued sõnad. Inglisekeelne originaaltekst on kaldkirjas, minu read

---

² Eesti keeles laulis laulu "Kuhu küll kõik lilled jäid?" Heli Lääts sõnadega "Kuhu rindemehed jäid, mis on neist nüüd saanud? Kuhu rindemehed jäid? Kaob kiirelt aeg... Kuhu rindemehed jäid? Tuul neil üle haa käib. Mil ükskord mõistad sa, mil ükskord mõistad sa!"

püstkirjas:

*"Where have all the soldiers gone,
long time passing?
Where have all the soldiers gone,
long time ago?
Where have all the soldiers gone,
gone to graveyards everyone."
Now it is time to learn!
Now it is time to learn!*

Where has too much money gone
only to destroy?
Why has too much money gone
just to destroy?
Where has too much money gone?
Gone to armies and to guns.
Now it is time to learn!
Now we, at last, must learn!

Where should all the soldiers go
in this world today?
Where should all the soldiers go now
in our world?
Where should all the soldiers go?
Go to help and save the lives!
Then they are great heroes!
Then they are great heroes!"³

---

³ Otsetõlge eesti keelde: "Kuhu on kõik sõdurpoisid läinud, kaua aega on möödunud? Kuhu on kõik sõdurpoisid jäänud, nii kauaks? Kuhu on kõik sõdurid läinud, kõik on surnuaedades."
Nüüd on aeg õppida! Nüüd on aeg õppida!

Kuhu on nii palju raha läinud, ainult hävitamiseks? Miks on nii palju raha läinud, ainult hävitamiseks? Kuhu on nii palju raha läinud? Sõjavägedele ja relvadele. Nüüd on aeg õppida! Nüüd peame lõpuks õppima!

Kuhu peaksid kõik sõdurid minema tänapäeva maailmas? Kuhu peaksid kõik sõdurid minema nüüd meie maailmas? Kuhu peaksid kõik sõdurid minema? Minema appi ja päästma elusid! Siis nad on tõelised kangelased! Siis nad on tõelised kangelased!

”IDEA on ideaalne võimalus töötada ideede nimel - parema maailma, rahu ja inimõiguste nimel!”

Tintti Karppinen, draamaõpetaja, kogukonnaaktivist ja rahuhariduse eestkõneleja Soomes.

